Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (druhého senátu)

27. února 2015 *

„Přístup k dokumentům — Nařízení (ES) č. 1049/2001 — Spisy účastníka řízení předložené Rakouskou republikou v řízení pro nesplnění povinnosti před Soudním dvorem — Odepření přístupu“

Ve věci T-188/12,

Patrick Breyer, s bydlištěm ve Wald-Michelbachu (Německo), zastoupený M. Starostikem, advokátem,

žalobce,

podporovaný

Finskou republikou, zastoupenou J. Heliskoskim a S. Hartikainenem, jako zmocněnci,

a

Švédským královstvím, původně zastoupeným A. Falk, C. Meyer-Seitz, C. Stege, S. Johannesson, U. Persson, K. Ahlstrand-Oxhamre a H. Karlsson, poté A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson, L. Swedenborgem, N. Otte Widgren, E. Karlssonem a F. Sjövallem, jako zmocněnci,

vedlejšími účastníky řízení,

proti

Evropské komisi, původně zastoupené P. Costa de Oliveira a H. Krämerem, poté H. Krämerem a M. Konstantinidisem, jako zmocněnci, původně ve spolupráci s A. Krämerem a R. Van der Houtenem, poté R. Van der Houtenem, advokáty,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise ze dne 16. března 2012, kterým byla zamítnuta žalobcem předložená žádost o poskytnutí přístupu k jejímu právnímu stanovisku týkajícímu se směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/24/ES ze dne 15. března 2006 o uchovávání údajů vytvářených nebo zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí a o změně směrnice 2002/58/ES (Úř. věst. L 105, s. 54), a dále návrh na zrušení rozhodnutí Komise ze dne 3. dubna 2012, kterým byl žalobci odepřen úplný přístup k dokumentům týkajícím se provedení směrnice 2006/24 Rakouskou republikou a k dokumentům vztahujícím se k věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 29. července 2010, Komise v. Rakousko (C-189/09, EU:C:2010:455), a to v rozsahu, v němž byl posledně uvedeným rozhodnutím odepřen přístup ke spisům účastníka řízení předloženým Rakouskou republikou v rámci uvedené věci,

* Jednací jazyk: němčina.

TRIBUNÁL (druhý senát),

ve složení M. E. Martins Ribeiro, předsedkyně, S. Gervasoni a L. Madise (zpravodaj), soudci,

vedoucí soudní kanceláře: K. Andová, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 5. září 2014,

vydává tento

Rozsudek

Právní rámec

1 Článek 15 odst. 3 první a čtvrtý pododstavec SFEU zní:

„Každý občan Unie a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se statutárním sídlem v členském státě má právo na přístup k dokumentům orgánů, institucí a jiných subjektů Unie bez ohledu na použitý nosič, aniž jsou dotčeny zásady a podmínky stanovené v souladu s tímto odstavcem.

[…]

Soudní dvůr Evropské unie, Evropská centrální banka a Evropská investiční banka podléhají tomuto odstavci, pouze pokud vykonávají své správní funkce.“

2 Účelem nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, s. 43; Zvl. vyd. 01/03, s. 331) je vymezit zásady, podmínky a omezení práva na přístup k dokumentům Rady Evropské unie, Evropského parlamentu a Evropské komise uvedeného v článku 15 SFEU.

3 Pod nadpisem „Oprávněné osoby a oblast působnosti“ stanoví čl. 2 odst. 1 a 3 nařízení č. 1049/2001 následující:

„1. Všichni občané Unie a všechny fyzické a právnické osoby, které mají bydliště nebo sídlo v členském státě, mají právo na přístup k dokumentům orgánů, s výhradou zásad, podmínek a omezení vymezených v tomto nařízení.

[…]

3. Toto nařízení se vztahuje na všechny dokumenty, které má orgán v držení, to znamená na dokumenty, které vytvořil nebo obdržel a které má v držení, a to ve všech oblastech činnosti Evropské unie.“

4 Článek 3 nařízení č. 1049/2001 definuje pojmy „dokument“ a „třetí osoba“ takto:

„a) ‚dokumentem‘ [se] rozumí obsah na jakémkoli nosiči (psaný či tištěný na papíře či uložený v elektronické formě nebo jako zvuková, vizuální nebo audiovizuální nahrávka) o záležitosti, která se týká politik, činností a rozhodnutí, jež spadají do působnosti orgánu;

b) ‚třetí osobou' [se] rozumějí všechny fyzické nebo právnické osoby nebo subjekty mimo dotyčný orgán, včetně členských států, ostatních orgánů a institucí Společenství, orgánů a institucí mimo Společenství a třetích zemí."

5 Článek 4 nařízení č. 1049/2001, nadepsaný „Výjimky", v odstavcích 2 a 5 mimo jiné stanoví:

„2. Neexistuje-li převažující veřejný zájem na zpřístupnění, odepřou orgány přístup k dokumentu, pokud by jeho zpřístupnění vedlo k porušení ochrany

— […]

— soudního řízení a právního poradenství,

— […]

[…]

5. Členský stát může požádat orgán, aby nezveřejňoval dokument pocházející z tohoto členského státu bez jeho předchozího souhlasu."

Skutečnosti předcházející sporu

6 Dopisem ze dne 30. března 2011 podal žalobce P. Breyer k Evropské komisi žádost o přístup k dokumentům podle článku 6 nařízení č. 1049/2001.

7 Požadované dokumenty se týkaly řízení pro nesplnění povinnosti, která zahájila Komise v roce 2007 proti Spolkové republice Německo a Rakouské republice v souvislosti s provedením směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/24/ES ze dne 15. března 2006 o uchovávání údajů vytvářených nebo zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí a o změně směrnice 2002/58/ES (Úř. věst. L 105, s. 54). Žalobce požadoval konkrétně přístup ke všem dokumentům týkajícím se správních řízení vedených Komisí a všem dokumentům vztahujícím se k soudnímu řízení, ve kterém byl vydán rozsudek ze dne 29. července 2010, Komise v. Rakousko (C-189/09, EU:C:2010:455).

8 Dne 11. července 2011 Komise zamítla žádost předloženou žalobcem dne 30. března 2011.

9 Dne 13. července 2011 podal žalobce potvrzující žádost podle čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1049/2001.

10 Rozhodnutími ze dne 5. října a 12. prosince 2011 poskytla Komise žalobci přístup k části požadovaných dokumentů souvisejících s řízeními pro nesplnění povinnosti zahájenými proti Spolkové republice Německo. V těchto rozhodnutích Komise dále informovala žalobce o úmyslu přijmout samostatné rozhodnutí ohledně dokumentů vztahujících se k věci, ve které byl vydán rozsudek Komise v. Rakousko, bod 7 výše (EU:C:2010:455).

11 Dopisem ze dne 4. ledna 2012 podal žalobce ke Komisi, v souladu s článkem 6 nařízení č. 1049/2001, žádost o přístup ke stanovisku její právní služby čj. Ares (2010) 828204, jež se týkalo případné změny směrnice 2006/24 ve smyslu volitelného uplatňování členskými státy (dále jen „žádost ze dne 4. ledna 2012").

12 Dne 17. února 2012 Komise žádost ze dne 4. ledna 2012 zamítla.

13 Téhož dne podal žalobce prostřednictvím elektronické pošty potvrzující žádost podle čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1049/2001.

14 V odpověď na tuto potvrzující žádost přijala Komise rozhodnutí ze dne 16. března 2012, čj. Ares (2012) 313186, kterým potvrdila odepření přístupu ke svému právnímu stanovisku (dále jen „rozhodnutí ze dne 16. března 2012“). Toto odepření odůvodnila výjimkami uvedenými v čl. 4 odst. 2 druhé odrážce nařízení č. 1049/2001, týkajícími se ochrany právního poradenství, a v čl. 4 odst. 3 téhož nařízení, týkajícími se ochrany rozhodovacího procesu.

15 Dne 3. dubna 2012 přijala Komise v odpověď na potvrzující žádost žalobce ze dne 13. července 2011 rozhodnutí čj. Ares (2012) 399467 (dále jen „rozhodnutí ze dne 3. dubna 2012“). Tímto rozhodnutím rozhodla ohledně přístupu žalobce k dokumentům ze správního spisu souvisejícího s řízením pro nesplnění povinnosti zahájeným proti Rakouské republice a zmíněným výše v bodě 7 a dále k dokumentům vztahujícím se k soudnímu řízení ve věci, ve které byl vydán rozsudek Komise v. Rakousko, bod 7 výše (EU:C:2010:455). V souvislosti s posledně uvedeným odepřela Komise mimo jiné přístup ke spisům účastníka řízení předloženým Rakouskou republikou v rámci daného soudního řízení (dále jen „sporné spisy účastníka řízení“) z důvodu, že tyto spisy účastníka řízení nespadají do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001. Komise totiž zaprvé shledala, že podle čl. 15 odst. 3 SFEU podléhá Soudní dvůr Evropské unie coby orgán pravidlům upravujícím přístup k dokumentům, pouze pokud vykonává své správní funkce. Zadruhé Komise uvedla, že sporné spisy účastníka řízení byly určeny Soudnímu dvoru, přičemž Komise jakožto účastnice řízení ve věci, ve které byl vydán rozsudek Komise v. Rakousko, bod 7 výše (EU:C:2010:455), obdržela jen jejich kopie. Zatřetí měla Komise za to, že článek 20 statutu Soudního dvora Evropské unie stanoví doručování písemností vztahujících se k soudnímu řízení jen účastníkům tohoto řízení a orgánům, jejichž rozhodnutí jsou předmětem sporu. Začtvrté se podle Komise Soudní dvůr v rozsudku ze dne 21. září 2010, Švédsko a další v. API a Komise (C-514/07 P, C-528/07 P a C-532/07 P, Sb. rozh., EU:C:2010:541), nezabýval otázkou, zda musí orgány poskytnout přístup ke spisům účastníka řízení jiného účastníka daného soudního řízení. Proto v souvislosti se spisy účastníka řízení předloženými v rámci soudního řízení spadají podle ní do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001 jen spisy účastníka řízení předložené orgány, a nikoli spisy účastníka řízení předložené jinými účastníky řízení, a kdyby měl být zvolen jiný výklad, znamenalo by to podle ní obcházení ustanovení článku 15 SFEU a zvláštních pravidel vyplývajících ze statutu Soudního dvora a z jednacího řádu Soudního dvora.

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

16 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 30. dubna 2012 podal žalobce tuto žalobu.

17 Dopisem došlým kanceláři Tribunálu dne 3. května 2012 informoval žalobce Tribunál, že se dne 30. dubna 2012 obeznámil s dopisem Komise, který obdržel prostřednictvím elektronické pošty a který odpovídá právnímu stanovisku požadovanému v žádosti ze dne 4. ledna 2012.

18 Podáními došlými kanceláři Tribunálu dne 3. a 17. srpna 2012 podaly Švédské království a Finská republika návrh na vstup do tohoto řízení jako vedlejší účastníci na podporu návrhových žádání žalobce. Usnesením ze dne 28. září 2012 předsedkyně čtvrtého senátu Tribunálu těmto návrhům vyhověla. Švédské království předložilo spis vedlejšího účastníka v určené lhůtě. Finská republika spis vedlejšího účastníka nepředložila. Komise předložila vyjádření ke spisu vedlejšího účastníka Švédského království v určené lhůtě.

19 V návaznosti na částečnou obměnu Tribunálu byla věc přidělena novému soudci zpravodaji. Ten byl poté přidělen ke druhému senátu, kterému byla v důsledku toho přidělena projednávaná věc.

20 Na základě zprávy soudce zpravodaje se Tribunál (druhý senát) rozhodl zahájit ústní část řízení.

21 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky Tribunálu byly vyslechnuty na jednání dne 5. září 2014.

22 Žalobce v žalobě navrhuje, aby Tribunál:

— zrušil rozhodnutí ze dne 16. března 2012;

— zrušil rozhodnutí ze dne 3. dubna 2012 v rozsahu, v němž mu byl odepřen přístup ke sporným spisům účastníka řízení;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

23 V dopise ze dne 3. května 2012 (viz výše bod 17) navrhl žalobce Tribunálu, aby návrh na zrušení rozhodnutí ze dne 16. března 2012 prohlásil za bezpředmětný.

24 Komise navrhuje, aby Tribunál:

— prohlásil návrh na zrušení rozhodnutí ze dne 16. března 2012 za bezpředmětný;

— zamítl návrh na zrušení rozhodnutí ze dne 3. dubna 2012 jako neopodstatněný;

— uložil žalobci náhradu nákladů řízení.

25 Na jednání Komise podpůrně navrhla, aby v případě částečného zrušení rozhodnutí ze dne 3. dubna 2012 byla žalobci uložena v souladu s čl. 87 odst. 3 jednacího řádu Tribunálu povinnost nést vlastní náklady řízení, neboť jsou k tomu dány výjimečné důvody, o čemž byl proveden zápis do protokolu z jednání. Tyto výjimečné důvody spočívají ve skutečnosti, že byly na internetu uveřejněny některé písemnosti vztahující se k tomuto řízení, jakož i korespondence, kterou si v této souvislosti vyměnili Komise a žalobce.

26 Švédské království navrhuje, aby Tribunál zrušil rozhodnutí ze dne 3. dubna 2012 v rozsahu, v němž byl odepřen přístup ke sporným spisům účastníka řízení.

Právní otázky

K návrhu na zrušení rozhodnutí ze dne 16. března 2012

27 Jak bylo uznáno ustálenou judikaturou, předmět sporu, jak byl vymezen návrhem na zahájení řízení, i právní zájem musí existovat až do vydání soudního rozhodnutí, neboť jinak by rozhodnutí ve věci samé bylo bezpředmětné, což předpokládá, že žaloba může ve svém výsledku přinést prospěch účastníku řízení, který ji podal (viz rozsudek ze dne 9. září 2011, LPN v. Komise, T-29/08, Sb. rozh., EU:T:2011:448, bod 56 a citovaná judikatura).

28 Z informací ve spise vyplývá, že žalobce obdržel dne 30. dubna 2012 kopii právního stanoviska Komise, ke kterému mu byl rozhodnutím ze dne 16. března 2012 odepřen přístup.

29 Za těchto podmínek je třeba mít – jak se shodují žalobce i Komise – za to, že návrh na zrušení rozhodnutí ze dne 16. března 2012 se stal bezpředmětným, a že tedy o tomto návrhu již není důvodné rozhodnout ve věci samé (v tomto smyslu viz rozsudek LPN v. Komise, bod 27 výše, EU:T:2011:448, bod 57).

K návrhu na částečné zrušení rozhodnutí ze dne 3. dubna 2012

30 Na podporu návrhu na zrušení rozhodnutí ze dne 3. dubna 2012 uplatňuje žalobce, podporovaný Švédským královstvím, jediný žalobní důvod vycházející v podstatě z porušení čl. 2 odst. 3 nařízení č. 1049/2001, jenž vymezuje oblast působnosti uvedeného nařízení. V rámci tohoto žalobního důvodu zpochybňuje žalobce závěr učiněný v rozhodnutí ze dne 3. dubna 2012, podle kterého sporné spisy účastníka řízení nespadají do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001.

31 Komise zpochybňuje opodstatněnost jediného žalobního důvodu, a to v podstatě proto, že spisy účastníka řízení vypracované členským státem v rámci soudního řízení jsou vyloučeny z práva na přístup k dokumentům. Takové spisy účastníka řízení je totiž nutno považovat za dokumenty Soudního dvora, které jsou podle čl. 15 odst. 3 čtvrtého pododstavce SFEU vyloučeny z práva na přístup k dokumentům, a nařízení č. 1049/2001 by mělo být vykládáno v souladu s tímto ustanovením primárního práva. Kromě toho nepředstavují dokumenty, které má orgán v držení, ve smyslu čl. 2 odst. 3 nařízení č. 1049/2001 ve spojení s čl. 3 písm. a) uvedeného nařízení.

32 Zaprvé je třeba poznamenat, že není sporu o tom, že rozhodnutím ze dne 3. dubna 2012 odepřela Komise žalobci přístup ke sporným spisům účastníka řízení z důvodu, že tyto spisy účastníka řízení nespadají do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001 (viz bod 15 výše).

33 Zadruhé je nutno poukázat na to, že z písemností účastníků řízení i z rozpravy na jednání vyplývá, že předmětem sporu účastníků řízení je v podstatě otázka, zda sporné spisy účastníka řízení spadají do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001. Konkrétně se jejich názory rozcházejí v kvalifikaci sporných spisů účastníka řízení jako dokumentů, které má orgán v držení, ve smyslu čl. 2 odst. 3 nařízení č. 1049/2001 ve spojení s čl. 3 písm. a) téhož nařízení. Dále nejsou zajedno ani v otázce, zda sporné spisy účastníka řízení jsou již ze své povahy vyloučeny z působnosti práva na přístup k dokumentům podle čl. 15 odst. 3 čtvrtého pododstavce SFEU.

34 Za těchto podmínek je třeba k posouzení opodstatněnosti jediného žalobního důvodu nejprve určit, zda sporné spisy účastníka řízení představují dokumenty, které mohou spadat do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001 vymezené v čl. 2 odst. 3 ve spojení s článkem 3 tohoto nařízení, a poté případně přezkoumat, zda by i v případě, že by podmínky pro uplatnění nařízení č. 1049/2001 uvedené v ustanoveních tohoto nařízení byly splněny, bránila povaha těchto spisů účastníka řízení, vypracovaných pro účely soudní fáze řízení o žalobě na určení nesplnění povinnosti, z důvodu čl. 15 odst. 3 čtvrtého pododstavce SFEU tomu, aby se uvedené nařízení vztahovalo na žádost o přístup k těmto spisům účastníka řízení.

Ke kvalifikaci sporných spisů účastníka řízení jako dokumentů, které má orgán v držení, ve smyslu čl. 2 odst. 3 nařízení č. 1049/2001 ve spojení s čl. 3 písm. a) tohoto nařízení

35 Podstatou tvrzení žalobce, podporovaného Švédským královstvím, je to, že sporné spisy účastníka řízení spadají do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001, neboť je má v držení Komise a spadají do oblasti její působnosti.

36 Švédské království dodává, že nařízení č. 1049/2001 se vztahuje – jak plyne z jeho čl. 2 odst. 3 – na všechny dokumenty, které má orgán v držení, a to bez ohledu na to, zda se jedná o kopie nebo originály, zda byly předány dotyčnému orgánu přímo nebo Soudním dvorem v rámci soudního řízení, a také bez ohledu na jejich původ, takže sporné spisy účastníka řízení mimo jiné vzhledem k tomu, že spadají do oblasti působnosti Komise, spadají do oblasti působnosti uvedeného nařízení.

37 Komise má naopak za to, že sporné spisy účastníka řízení nespadají do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001, jelikož je nelze kvalifikovat jako dokumenty, které má v držení, ve smyslu čl. 2 odst. 3 nařízení č. 1049/2001 ve spojení s čl. 3 písm. a) téhož nařízení. Tyto spisy účastníka řízení byly totiž

určeny Soudnímu dvoru, Komisi je Soudní dvůr předal jen v podobě kopií a vzhledem k tomu, že představují soudní dokumenty, nespadají do správní činnosti Komise, potažmo ani do její působnosti, neboť do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001 spadá jen její správní činnost.

38 Úvodem je třeba zaprvé připomenout, že podle bodu 1 odůvodnění nařízení č. 1049/2001 je toto nařízení v souladu s vůlí, vyjádřenou v čl. 1 druhém pododstavci SEU, zahájit novou etapu v procesu vytváření stále užšího svazku mezi národy Evropy, v němž jsou rozhodnutí přijímána co nejotevřeněji a co nejblíže občanům. Jak připomíná bod 2 odůvodnění uvedeného nařízení, právo na přístup veřejnosti k dokumentům orgánů souvisí s demokratickou povahou těchto orgánů (rozsudky ze dne 1. července 2008, Švédsko a Turco v. Rada, C-39/05 P a C-52/05 P, Sb. rozh., EU:C:2008:374, bod 34, a Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše, EU:C:2010:541, bod 68).

39 K tomu účelu nařízení č. 1049/2001 usiluje – jak je uvedeno v bodě 4 jeho odůvodnění a v jeho článku 1 – o to, aby bylo v co nejvyšší míře posíleno právo veřejnosti na přístup k dokumentům orgánů (rozsudky ze dne 1. února 2007, Sison v. Rada, C-266/05 P, Sb. rozh., EU:C:2007:75, bod 61; ze dne 18. prosince 2007, Švédsko v. Komise, C-64/05 P, Sb. rozh., EU:C:2007:802, bod 53, a Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše, EU:C:2010:541, bod 69).

40 Zadruhé je třeba nejprve připomenout, že podle čl. 2 odst. 3 nařízení č. 1049/2001 se toto nařízení vztahuje na všechny dokumenty, které má orgán v držení, to znamená na dokumenty, které vytvořil nebo obdržel a které má v držení, a to ve všech oblastech činnosti Evropské unie (rozsudek ze dne 21. července 2011, Švédsko v. MyTravel a Komise, C-506/08 P, Sb. rozh., EU:C:2011:496, bod 88). Právo na přístup k dokumentům drženým Parlamentem, Radou a Komisí se tedy vztahuje nejen na dokumenty vypracované těmito orgány, ale i na dokumenty obdržené od třetích osob, k nimž patří i členské státy, jak výslovně uvádí čl. 3 písm. b) téhož nařízení (rozsudky Švédsko v. Komise, bod 39 výše, EU:C:2007:802, bod 55, a ze dne 14. února 2012, Německo v. Komise, T-59/09, Sb. rozh., EU:T:2012:75, bod 27).

41 Dále je třeba uvést, že pojem „dokument“, který je v čl. 3 písm. a) nařízení č. 1049/2001 definován široce (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. září 2007, API v. Komise, T-36/04, Sb. rozh., EU:T:2007:258, bod 59), pokrývá „obsah na jakémkoli nosiči (psaný či tištěný na papíře či uložený v elektronické formě nebo jako zvuková, vizuální nebo audiovizuální nahrávka) o záležitosti, která se týká politik, činností a rozhodnutí, jež spadají do působnosti orgánu“.

42 Z toho plyne, že definice obsažená v čl. 3 písm. a) nařízení č. 1049/2001 je založena v podstatě na existenci uchovaného obsahu schopného po svém vzniku reprodukce nebo nahlédnutí, přičemž povaha nosiče sloužícího k uložení, druh a povaha uloženého obsahu ani rozsah, délka, důležitost nebo vnější forma obsahu nejsou důležité z hlediska toho, zda se na tento obsah vztahuje uvedená definice, a jediné omezení, jež se týká obsahu, kterého se může týkat tato definice, je podmínka, podle které se uvedený obsah musí týkat politik, činností nebo rozhodnutí spadajících do působnosti dotyčného orgánu (obdobně viz rozsudek ze dne 26. října 2011, Dufour v. ECB, T-436/09, Sb. rozh., EU:T:2011:634, body 88 a 90 až 93).

43 Konečně je třeba uvést, že bylo již dříve rozhodnuto, že z široké definice pojmu „dokument“, tak jak je uvedena v čl. 3 písm. a) nařízení č. 1049/2001, jakož i z formulace a samotné existence výjimky týkající se ochrany soudního řízení podle čl. 4 odst. 2 druhé odrážky tohoto nařízení vyplývá, že unijní zákonodárce nezamýšlel vyloučit činnosti orgánů související se soudními řízeními z práva občanů na přístup, ale že v tomto ohledu stanovil, aby orgány odepřely zpřístupnění dokumentů vztahujících se k soudnímu řízení v případech, kdy by takové zpřístupnění vedlo k narušení řízení, k němuž se dané dokumenty vztahují (rozsudek API v. Komise, bod 41 výše, EU:T:2007:258, bod 59).

44 V projednávaném případě není sporu předně o tom, že Komise podala proti Rakouské republice k Soudnímu dvoru žalobu na základě článku 226 ES (nyní článku 258 SFEU) pro nesplnění povinnosti ve věci, ve které byl vydán rozsudek Komise v. Rakousko, bod 7 výše (EU:C:2010:455).

45 Nesporné je také to, že v rámci příslušného soudního řízení předal Soudní dvůr Komisi kopie sporných spisů účastníka řízení.

46 Konečně Komise nepopírá, že má kopie sporných spisů účastníka řízení ve svém držení.

47 Z uvedeného plyne, že Komise při výkonu své působnosti za účelem činnosti související se soudními řízeními obdržela – což v podstatě tvrdí žalobce podporovaný Švédským královstvím – dokumenty vypracované členským státem, tedy třetí osobou ve smyslu čl. 3 písm. b) nařízení č. 1049/2001, a že tyto dokumenty má ve svém držení ve smyslu čl. 2 odst. 3 ve spojení s čl. 3 písm. a) uvedeného nařízení.

48 S ohledem na body 40 až 43 tohoto rozsudku je proto třeba sporné spisy účastníka řízení kvalifikovat jako dokumenty, které má orgán v držení, ve smyslu čl. 2 odst. 3 ve spojení s čl. 3 písm. a) nařízení č. 1049/2001.

49 Tento závěr není argumenty Komise zpochybněn.

50 Zaprvé Komise poznamenává, že sporné spisy účastníka řízení nelze kvalifikovat jako dokumenty ve smyslu ustanovení čl. 2 odst. 3 ve spojení s čl. 3 písm. a) nařízení č. 1049/2001, jelikož nebyly určeny jí, nýbrž Soudnímu dvoru, a jí byly předány jen jejich kopie.

51 Podle čl. 2 odst. 3 nařízení č. 1049/2001 sice spadají do oblasti působnosti uvedeného nařízení jen „dokumenty, které má orgán v držení, to znamená […] které vytvořil nebo obdržel a které má v držení“, avšak to nic nemění na skutečnosti, že podle tohoto ustanovení není použití uvedeného nařízení na dokumenty, které orgán „obdržel“, nijak podmíněno tím, aby byl dotčený dokument tomuto orgánu určen a předán přímo jeho autorem.

52 S ohledem na cíl nařízení č. 1049/2001 připomenutý výše v bodě 39 a spočívající v tom, aby bylo v co nejvyšší míře posíleno právo veřejnosti na přístup k dokumentům orgánů, je tudíž třeba učinit závěr, že skutečnost, že sporné spisy účastníka řízení nebyly Komisi určeny ani předány přímo dotyčným členským státem, nemůže vyloučit jejich kvalifikaci jako dokumentů v držení Komise ve smyslu čl. 2 odst. 3 nařízení č. 1049/2001. Komise totiž tyto spisy účastníka řízení v každém případě obdržela a má je v držení.

53 Dále ke skutečnosti, že Komise obdržela jen kopie sporných spisů účastníka řízení, a nikoli jejich originály, které byly určeny Soudnímu dvoru, je třeba připomenout, jak bylo již učiněno výše v bodech 41 a 42, že pojem „dokument“ je v čl. 3 písm. a) nařízení č. 1049/2001 definován široce a tato definice je založena na existenci uchovaného obsahu.

54 Za těchto podmínek je přitom třeba dospět k závěru, že skutečnost, že sporné spisy účastníka řízení byly Komisi předány v podobě kopií, a nikoli originálů, nemá dopad na existenci dokumentu ve smyslu čl. 3 písm. a) nařízení č. 1049/2001.

55 Zadruhé Komise tvrdí, že zákonodárce zamýšlel – jak vyplývá z bodu 2 odůvodnění nařízení č. 1049/2001 a z čl. 3 písm. a) návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. 2000, C 177 E, s. 70) – zahrnout do působnosti nařízení č. 1049/2001 jen dokumenty týkající se správních činností Komise a vyloučit z ní její činnost související se soudními řízeními. Podle Komise přitom sporné spisy účastníka řízení nespadají ani do její správní činnosti, ani do její působnosti.

56 Argumenty Komise vycházející z toho, že s ohledem na úmysl unijního zákonodárce spadají do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001 jen dokumenty týkající se její správní činnosti, je třeba za současného stavu normativní úpravy práva na přístup k dokumentům vyplývající z tohoto nařízení odmítnout.

57 Z bodu 2 odůvodnění nařízení č. 1049/2001 totiž sice plyne, že „[p]růhlednost umožňuje občanům blíže se účastnit rozhodovacího procesu a zaručuje, že správní orgány budou mít ve vztahu k občanům v demokratickém systému větší legitimitu, účinnost a odpovědnost“, avšak z judikatury citované výše v bodě 43 vyplývá, že z široké definice pojmu „dokument“, tak jak je uvedena v čl. 3 písm. a) nařízení č. 1049/2001, jakož i z formulace a samotné existence výjimky týkající se ochrany soudního řízení podle čl. 4 odst. 2 druhé odrážky tohoto nařízení vyplývá – ačkoli Komise tvrdí opak – že unijní zákonodárce nezamýšlel vyloučit činnosti orgánů související se soudními řízeními z práva občanů na přístup. Tento závěr je třeba přijmout tím spíše, že toto nařízení nevylučuje činnost orgánů související se soudními řízeními z oblasti své působnosti ani tuto oblast neomezuje jen na jejich správní činnost.

58 Upřesňující informace obsažené v návrhu nařízení, zmíněném výše v bodě 55, podle kterých se právo na přístup k dokumentům vztahuje jen na správní dokumenty, navíc nemají dopad na úmysl zákonodárce, jelikož u postupu spolurozhodování upraveného v článku 251 ES (nyní článku 294 SFEU), podle kterého bylo nařízení č. 1049/2001 v souladu s článkem 255 ES (nahrazeným ve věcné rovině článkem 15 SFEU) přijato, platí, že Komise má sice právo iniciativy, avšak nařízení přijímají – po provedení případných změn návrhu Komise – Parlament a Rada. Omezení oblasti působnosti práva na přístup jen na správní dokumenty, které původně navrhovala Komise, přitom čl. 3 písm. a) nařízení č. 1049/2001 v přijatém znění neobsahuje.

59 Dále k argumentům vycházejícím v tomto kontextu z toho, že sporné spisy účastníka řízení představují dokumenty Soudního dvora, respektive dokumenty předané Soudním dvorem v rámci soudní činnosti, takže jsou vyloučeny z práva na přístup k dokumentům, je nutné poznamenat, že tyto argumenty jsou v podstatě totožné s argumenty přezkoumávanými níže v bodech 67 až 112 tohoto rozsudku a týkajícími se dopadu čl. 15 odst. 3 čtvrtého pododstavce SFEU na oblast působnosti nařízení č. 1049/2001 a vyloučení sporných spisů účastníka řízení – z důvodu jejich zvláštní povahy – z oblasti působnosti uvedeného nařízení. V této souvislosti je proto třeba odkázat na analýzu v uvedených bodech.

60 Kromě toho je třeba se ztotožnit s názorem žalobce a Švédského království, že Komise nemá pravdu ani v tom, když tvrdí, že sporné spisy účastníka řízení jí nebyly předány v rámci výkonu její působnosti.

61 Jak totiž plyne z bodů 44 a 45 tohoto rozsudku, sporné spisy účastníka řízení byly Komisi předány v rámci řízení o žalobě na určení nesplnění povinnosti, které zahájila v rámci výkonu svých pravomocí podle článku 226 ES (nyní článku 258 SFEU). Komise je tudíž obdržela při výkonu své působnosti.

62 S ohledem na výše uvedené je třeba dospět k závěru, že sporné spisy účastníka řízení představují dokumenty, které má orgán v držení, ve smyslu čl. 2 odst. 3 ve spojení s čl. 3 písm. a) nařízení č. 1049/2001. Z toho plyne, že vzhledem k ustanovením tohoto nařízení spadají tyto spisy účastníka řízení do oblasti působnosti tohoto nařízení.

63 Za těchto podmínek je třeba nyní přezkoumat, jak plyne z bodu 34 tohoto rozsudku, zda čl. 15 odst. 3 čtvrtý pododstavec SFEU brání tomu, aby se na sporné spisy účastníka řízení použilo z důvodu jejich zvláštní povahy nařízení č. 1049/2001.

K dopadu čl. 15 odst. 3 čtvrtého pododstavce SFEU na použití nařízení č. 1049/2001

64 Žalobce, podporovaný Švédským královstvím, v podstatě tvrdí, že vzhledem k tomu, že z judikatury vyplývá, že spisy účastníka řízení Komise spadají do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001, je třeba do ní zahrnout i spisy účastníka řízení členského státu předané Soudním dvorem Komisi v rámci soudního řízení. Žalobce dále poznamenává, že tento závěr není zpochybněn ani článkem 15 odst. 3 SFEU, který zavádí jen minimální standard přístupu k dokumentům orgánů, ani pravidly

použitelnými na dokumenty Soudního dvora, neboť ta se vztahují jen na účastníky řízení. Výjimka týkající se ochrany soudního řízení stanovená v čl. 4 odst. 2 druhé odrážce nařízení č. 1049/2001 i celý tento článek by navíc byly zbaveny účinku, kdyby spisy účastníka řízení v držení Komise nespadaly do oblasti působnosti nařízení.

65 Švédské království dodává, že skutečnost, že se na spisy účastníka řízení členského státu vztahuje v rámci Soudního dvora čl. 15 odst. 3 čtvrtý pododstavec SFEU, je irelevantní ve vztahu ke skutečnosti, že jakmile byly tyto spisy účastníka řízení předány Komisi, nařízení č. 1049/2001 se použije, přičemž i z judikatury plyne, že na spisy účastníka řízení členského státu se uvedené nařízení vztahuje. Dále dodává, že ačkoli Komise tvrdí opak, čl. 15 odst. 3 čtvrtý pododstavec SFEU není zahrnutím spisů účastníka řízení členského státu do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001 zbaven účinku, jelikož ochranu soudního řízení lze případně zajistit odepřením přístupu na základě čl. 4 odst. 2 druhé odrážky nařízení č. 1049/2001.

66 Komise v podstatě namítá, že na rozdíl od jejích spisů účastníka řízení je třeba spisy účastníka řízení členského státu považovat za dokumenty Soudního dvora spadající do jeho soudní činnosti, takže s ohledem na čl. 15 odst. 3 čtvrtý pododstavec SFEU jsou tyto spisy účastníka řízení vyloučeny z obecného práva na přístup k dokumentům a vztahují se na ně zvláštní pravidla upravující přístup k soudním dokumentům. Jakýkoli výklad spočívající v připuštění přístupu ke spisům účastníka řízení členského státu by zbavil smyslu jak čl. 15 odst. 3 čtvrtý pododstavec SFEU, tak zvláštní pravidla upravující přístup k soudním dokumentům.

67 Zaprvé je třeba připomenout, že podle judikatury jak ze znění relevantních ustanovení Smluv, tak ze systematiky nařízení č. 1049/2001 a z účelů sledovaných unijní právní úpravou v této oblasti vyplývá, že soudní činnost je jako taková vyloučena z působnosti práva na přístup k dokumentům stanoveného touto právní úpravou (rozsudek Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše, EU:C:2010:541, bod 79).

68 Pokud jde nejprve o relevantní ustanovení Smluv, ze znění článku 15 SFEU, který nahradil článek 255 ES, na jehož základě bylo nařízení č. 1049/2001 přijato, a rozšiřuje působnost zásady transparentnosti, plyne, že podle odst. 3 čtvrtého pododstavce tohoto článku podléhá Soudní dvůr povinnostem transparentnosti, pouze pokud vykonává správní funkce (v tomto smyslu viz rozsudek Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše, EU:C:2010:541, body 80 a 81). Z toho vyplývá, že vyloučení Soudního dvora v čl. 15 odst. 3 čtvrtém pododstavci SFEU z okruhu orgánů, které podle čl. 15 odst. 3 SFEU podléhají uvedeným povinnostem, je odůvodněné právě s ohledem na povahu soudní činnosti, kterou musí vykonávat v souladu s čl. 19 odst. 1 prvním pododstavcem SEU (obdobně viz rozsudek Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše, EU:C:2010:541, bod 82).

69 Tento výklad je navíc potvrzen rovněž systematikou nařízení č. 1049/2001, jehož právním základem je samotný článek 255 ES. Článek 1 písm. a) tohoto nařízení, který upřesňuje oblast působnosti tohoto nařízení, totiž v důsledku neexistence zmínky o Soudním dvoře tento orgán vylučuje z okruhu orgánů, které podléhají povinnostem transparentnosti, které stanoví, přičemž v článku 4 tohoto nařízení je zakotvena jedna z výjimek z práva na přístup k dokumentům orgánů právě na ochranu soudního řízení (rozsudek Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše, EU:C:2010:541, bod 83).

70 Zadruhé je třeba ke spisům účastníka řízení Komise připomenout, že Soudní dvůr již dříve rozhodl, že se spisy účastníka řízení předložené před unijními soudy v rámci soudního řízení vyznačují zcela zvláštními charakteristickými prvky, jelikož svou samotnou povahou souvisí daleko více se soudní činností těchto soudů než se správní činností Komise, přičemž ani posledně uvedená činnost ostatně nevyžaduje stejný rozsah přístupu k dokumentům jako legislativní činnost unijního orgánu (rozsudek Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše, EU:C:2010:541, bod 77).

71 Podle této judikatury jsou totiž tyto spisy účastníka řízení vypracovány výlučně pro účely uvedeného soudního řízení a představují jeho zásadní prvek. Právě návrhem na zahájení řízení žalobce spor vymezí, a zejména v rámci písemné části tohoto řízení – jelikož ústní část řízení není povinná –

poskytnou účastníci řízení unijnímu soudu informace, na jejichž základě pak musí unijní soud vydat své soudní rozhodnutí (rozsudek Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše, EU:C:2010:541, bod 78).

72 Zatřetí je třeba konstatovat, že spisy účastníka řízení předložené Soudnímu dvoru členským státem v rámci řízení pro nesplnění povinnosti, zahájeného vůči němu Komisí, se stejně jako spisy účastníka řízení Komise vyznačují zvláštními charakteristickými prvky, jelikož i ony svou samotnou povahou souvisí se soudní činností Soudního dvora.

73 Vzhledem k tomu, že žalovaný členský stát má ve svých spisech účastníka řízení podle judikatury právo mimo jiné použít veškeré prostředky, které má k dispozici, pro zajištění své obrany (rozsudky ze dne 16. září 1999, Komise v. Španělsko, C-414/97, Recueil, EU:C:1999:417, bod 19, a ze dne 15. února 2007, Komise v. Nizozemsko, C-34/04, Sb. rozh., EU:C:2007:95, bod 49), je totiž třeba shledat, že spisy účastníka řízení žalovaného členského státu tím, že je v nich reagováno na žalobní důvody vznesené Komisí, jimiž je spor vymezen, poskytují Soudnímu dvoru informace, na jejichž základě pak musí Soudní dvůr vydat své soudní rozhodnutí.

74 Začtvrté z judikatury k výjimce týkající se ochrany soudního řízení ve smyslu čl. 4 odst. 2 druhé odrážky nařízení č. 1049/2001 jasně vyplývá, že spisy účastníka řízení Komise spadají do oblasti působnosti tohoto nařízení, přestože souvisí – jak bylo připomenuto výše v bodě 70 – se soudní činností unijních soudů a na tuto soudní činnost se podle čl. 15 odst. 3 čtvrtého pododstavce SFEU nevztahuje právo na přístup k dokumentům.

75 Z této judikatury totiž předně vyplývá, že pojem „soudní řízení“ musí být vykládán tak, že ochrana veřejného zájmu brání zpřístupnění obsahu dokumentů vyhotovených pouze pro účely konkrétního soudního řízení (viz rozsudek ze dne 6. července 2006, Franchet a Byk v. Komise, T-391/03 a T-70/04, Sb. rozh., EU:T:2006:190, body 88 a 89 a citovaná judikatura; rozsudek ze dne 3. října 2012, Jurašinović v. Rada, T-63/10, Sb. rozh., EU:T:2012:516, bod 66). Posledně uvedený výraz zahrnuje nejen předložené spisy účastníka řízení či podání a vnitřní dokumenty týkající se šetření v projednávané věci, ale i komunikaci mezi dotyčným generálním ředitelstvím a právní službou nebo advokátní kanceláří týkající se dané věci (výše uvedené rozsudky Franchet a Byk v. Komise, EU:T:2006:190, bod 90, a Jurašinović v. Rada, EU:T:2012:516, bod 67).

76 Dále na základě této definice pojmu „soudní řízení“ Tribunál již dříve rozhodl, že spisy účastníka řízení předložené Komisí unijním soudům spadají do působnosti výjimky týkající se ochrany soudního řízení upravené v čl. 4 odst. 2 druhé odrážce nařízení č. 1049/2001, a to v tom smyslu, že se týkají chráněného zájmu (rozsudek API v. Komise, bod 41 výše, EU:T:2007:258, bod 60).

77 Soudní dvůr konečně uznal existenci obecné domněnky, podle níž zpřístupnění spisů účastníka řízení předložených orgánem v rámci soudního řízení porušuje ochranu tohoto řízení ve smyslu čl. 4 odst. 2 druhé odrážky nařízení č. 1049/2001, nakolik uvedené řízení stále probíhá (rozsudek Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše, EU:C:2010:541, bod 94).

78 Zahrnutí spisů účastníka řízení orgánu do působnosti výjimky týkající se ochrany soudního řízení podle těchto rozsudků předpokládá, jak správně poznamenává žalobce i Švédské království a jak ostatně připouští Komise, že takové spisy účastníka řízení i navzdory svým zvláštním charakteristickým prvkům, shrnutým výše v bodech 70 a 71, spadají do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001, přičemž tento závěr není nijak dotčen tím, že soudní činnost Soudního dvora je podle čl. 15 odst. 3 čtvrtého pododstavce SFEU vyloučena z působnosti práva na přístup k dokumentům.

79 Z výše uvedeného vyplývá, že spisy účastníka řízení předložené orgánem unijním soudům nejsou – navzdory své souvislosti se soudní činností unijních soudů – v důsledku čl. 15 odst. 3 čtvrtého pododstavce SFEU vyloučeny z práva na přístup k dokumentům.

80 Je přitom třeba shledat, že obdobně se ani na spisy účastníka řízení předložené – stejně jako sporné spisy účastníka řízení – členským státem v rámci řízení pro nesplnění povinnosti nevztahuje výjimka z práva na přístup k dokumentům stanovená pro soudní činnost Soudního dvora článkem 15 odst. 3 čtvrtým pododstavcem SFEU o nic více než na spisy účastníka řízení Komise.

81 Vedle skutečnosti, že se spisy účastníka řízení vypracované pro účely soudního řízení Komisí a spisy účastníka řízení vypracované pro účely soudního řízení členským státem vyznačují společnými zvláštními charakteristickými prvky, jak plyne z bodů 72 a 73 tohoto rozsudku, je totiž třeba poznamenat, že ani z čl. 15 odst. 3 čtvrtého pododstavce SFEU, ani ze skutečnosti, že tyto spisy účastníka řízení pocházejí od různých autorů, ba ani z povahy těchto spisů účastníka řízení neplyne povinnost rozlišovat – pro účely jejich zahrnutí do působnosti práva na přístup k dokumentům – mezi spisy účastníka řízení pocházejícími od Komise a spisy účastníka řízení pocházejícími od členského státu. Z toho dále vyplývá, že – na rozdíl od toho, co uvedla Komise na jednání – čl. 15 odst. 3 čtvrtý pododstavec SFEU nelze vykládat tak, že by v souvislosti s přístupem ke spisům účastníka řízení vypracovaným pro účely soudního řízení zaváděl jakési pravidlo autora, z něhož by plynula povinnost rozlišovat mezi spisy účastníka řízení vypracovanými pro účely soudního řízení orgánem a spisy účastníka řízení předloženými členským státem v rámci soudní fáze řízení pro nesplnění povinnosti.

82 Naproti tomu je třeba rozlišovat mezi vyloučením soudní činnosti Soudního dvora z práva na přístup k dokumentům podle čl. 15 odst. 3 čtvrtého pododstavce SFEU na straně jedné a spisy účastníka řízení vypracovanými pro účely takového řízení na straně druhé, jelikož tyto spisy – přestože souvisejí se zmíněnou soudní činností – nespadají pod výjimku upravenou v citovaném ustanovení, ale naopak podléhají právu na přístup k dokumentům.

83 Článek 15 odst. 3 čtvrtý pododstavec SFEU tudíž nebrání tomu, aby sporné spisy účastníka řízení byly zahrnuty do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001, jsou-li ovšem splněny podmínky pro uplatnění tohoto nařízení a není dotčeno případné uplatnění některé z výjimek stanovených v článku 4 uvedeného nařízení a možnosti dotyčného členského státu požádat podle odstavce 5 tohoto článku dotyčný orgán, aby nezveřejňoval jeho spisy účastníka řízení.

84 Tento závěr není argumenty Komise zpochybněn.

85 Zaprvé má Komise za to, že je třeba rozlišovat mezi jejími spisy účastníka řízení a spisy účastníka řízení členského státu. Spisy účastníka řízení členského státu, jež jsou určeny Soudnímu dvoru, mají být podle ní považovány za dokumenty Soudního dvora spadající do jeho soudní činnosti, takže s ohledem na čl. 15 odst. 3 čtvrtý pododstavec SFEU jsou tyto spisy účastníka řízení vyloučeny z práva na přístup k dokumentům a vztahují se na ně zvláštní pravidla upravující přístup k soudním dokumentům. Takové rozlišování ostatně plyne podle Komise i z judikatury. Komise se totiž domnívá, že Soudní dvůr tím, že se v rozsudku Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše (EU:C:2010:541) vyjádřil ke spisům účastníka řízení Komise, ale nezmínil spisy účastníka řízení členského státu, zamýšlel vyloučit posledně uvedené spisy z oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001. Dále uvádí, že úvahy o rovnosti zbraní, rozvedené v bodě 87 uvedeného rozsudku, mají smysl jen tehdy, je-li se spisy účastníka řízení Komise a spisy účastníka řízení členského státu zacházeno rozdílně. Konečně judikatura, podle které může účastník řízení uveřejnit své vlastní spisy účastníka řízení, neznamená, že by orgán měl povinnost poskytnout přístup ke spisům účastníka řízení členského státu, a byla by nadbytečná, kdyby Komise měla povinnost zpřístupnit i spisy účastníka řízení členského státu.

86 K tomu je zaprvé třeba podotknout, že není namístě – ačkoli Komise tvrdí opak – rozlišovat pro účely dopadu čl. 15 odst. 3 čtvrtého pododstavce SFEU na právo na přístup k dokumentům mezi spisy účastníka řízení tohoto orgánu a spisy účastníka řízení členského státu, jak v podstatě plyne z bodu 81 tohoto rozsudku. Z judikatury citované výše v bodech 70 a 71 přitom vůbec nevyplývá, že

by spisy účastníka řízení Komise bylo třeba vzhledem k tomu, že souvisejí se soudní činností daného soudu, považovat za jeho dokumenty, a tedy je přičítat tomuto soudu. Právě naopak – což ostatně Komise připouští – její spisy účastníka řízení spadají do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001.

87 V každém případě je nutné dodat, že argumentace Komise – jak sama vysvětlila na jednání v odpovědi na otázku Tribunálu – vychází z premisy, že její spisy účastníka řízení i spisy účastníka řízení členského státu se v důsledku jejich předání Soudnímu dvoru stávají jeho dokumenty, přičemž – jak sama upřesňuje – její spisy účastníka řízení zároveň zůstávají dokumenty tohoto orgánu, takže mají dvojí povahu. Je ovšem třeba konstatovat, že Komise tím sama připouští, že tato kvalifikace – za předpokladu, že by byla správná – jejích spisů účastníka řízení jako dokumentů Soudního dvora nijak nebrání tomu, aby tytéž spisy účastníka řízení byly zahrnuty do působnosti práva na přístup k dokumentům.

88 Za těchto podmínek vychází rozlišování, které činí Komise mezi svými spisy účastníka řízení a spisy účastníka řízení členského státu, ve skutečnosti ani ne tak z jejich údajného statusu coby dokumentů Soudního dvora, jako spíše z toho, že rozdílní jsou jejich autoři. V posledně zmíněném ohledu postačí připomenout, jak v podstatě plyne z bodu 81 tohoto rozsudku, že tato rozdílnost nemůže odůvodnit rozdílné zacházení se spisy účastníka řízení vypracovanými Komisi a spisy účastníka řízení pocházejícími od členského státu.

89 Zadruhé je třeba shledat, ačkoli Komise tvrdí opak, že z judikatury, kterou Komise v této souvislosti cituje, neplyne žádné rozlišování mezi jejími spisy účastníka řízení a spisy účastníka řízení členského státu.

90 Soudnímu dvoru předně, jak ostatně poznamenává Komise, nebyla totiž ve věci, ve které byl vydán rozsudek Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše (EU:C:2010:541), předložena otázka přístupu ke spisům účastníka řízení členského státu v držení Komise. Vzhledem k tomu, že Soudní dvůr se omezil na rozhodnutí ve sporu, který mu byl předložen, nelze tudíž z onoho rozsudku dovozovat, že je přístup k dokumentům omezen jen na spisy účastníka řízení vypracované unijním orgánem a že spisy účastníka řízení členského státu jsou z něj vyloučeny.

91 Dále je z téhož důvodu třeba odmítnout argument Komise týkající se úvah Soudního dvora o rovnosti zbraní, neboť Soudní dvůr se tím, že v bodě 87 rozsudku Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše (EU:C:2010:541), uvedl, že „by povinnosti zpřístupnění podléhal pouze orgán, jehož se týká žádost o přístup k jeho dokumentům, a nikoli všichni účastníci řízení“, nevyslovil k situaci, ve které by Komise byla požádána o přístup ke spisům účastníka řízení členského státu. Z odůvodnění, jehož součástí je bod 87 rozsudku Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše (EU:C:2010:541), zejména ve spojení s bodem 91 téhož rozsudku, totiž vyplývá, že Soudní dvůr uvedl jen to, že vzhledem k tomu, že povinnost transparentnosti podle pravidel nařízení č. 1049/2001 byla uložena pouze dotyčnému orgánu, a nikoli ostatním účastníkům soudního řízení, mohla být rovnost zbraní narušena, kdyby orgán měl povinnost zpřístupnit své písemnosti vztahující se k probíhajícímu soudnímu řízení.

92 Tato úvaha, obsažená v bodě 87 rozsudku Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše (EU:C:2010:541), byla navíc vyslovena v kontextu odlišném od kontextu projednávané věci. V dané věci šlo totiž o přezkum působnosti výjimky týkající se ochrany soudního řízení, vyplývající z čl. 4 odst. 2 druhé odrážky nařízení č. 1049/2001, v souvislosti se žádostí o přístup ke spisům účastníka řízení Komise vztahujícím se k probíhajícím soudním řízení. V tomto kontextu Soudní dvůr poukázal v bodě 86 téhož rozsudku na to, že kdyby měl být obsah spisů účastníka řízení předložených Komisí předmětem veřejné diskuze, mohla by kritika k nim vyjádřená ovlivnit nad rámec svého skutečného právního dosahu postoj zastávaný tímto orgánem před unijními soudy, načež v bodě 87 rozsudku poznamenal, že taková situace by mohla narušit rovnováhu mezi účastníky řízení, jelikož povinnosti zpřístupnění svých spisů účastníka řízení by v případě žádosti o přístup k dokumentům podléhal pouze daný orgán. Naproti tomu projednávaná věc se týká žádosti o přístup ke spisům účastníka řízení vztahujícím se k ukončenému řízení, takže úvahy vycházející z rovnosti zbraní rozvedené

v bodech 86 a 87 rozsudku Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše (EU:C:2010:541), jsou v projednávaném případě irelevantní. Jestliže Komise dále hodlala svým argumentem týkajícím se bodu 87 onoho rozsudku poukázat na to, že každý účastník soudního řízení může volně disponovat se svými vlastními spisy účastníka řízení, je třeba odkázat na přezkum tohoto argumentu obsažený níže v bodech 93 až 97.

93 Konečně k argumentu vycházejícímu z práva členského státu disponovat se svými spisy účastníka řízení vypracovanými pro účely soudního řízení je nutno podotknout, že z judikatury zajisté vyplývá, že žádný předpis či ustanovení neopravňují či nebrání účastníkům řízení, aby zpřístupnili třetím osobám vlastní spisy účastníka řízení a že krom výjimečných případů, v nichž by zpřístupnění dokumentu mohlo ohrozit řádný výkon spravedlnosti, platí zásada, že účastníci řízení mohou volně zpřístupňovat vlastní spisy účastníka řízení (usnesení ze dne 3. dubna 2000, Německo v. Parlament a Rada, C-376/98, Recueil, EU:C:2000:181, bod 10, a rozsudek API v. Komise, bod 41 výše, EU:T:2007:258, bod 88).

94 Judikatura citovaná výše v bodě 93 ovšem nebrání zahrnutí sporných spisů účastníka řízení do působnosti práva na přístup k dokumentům, potažmo do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001.

95 Je totiž třeba poukázat na to, že v judikatuře citované výše v bodě 93 se Soudní dvůr ani Tribunál nezabývaly působností práva na přístup k dokumentům. Nevyslovily se ani k existenci a případnému rozsahu práva účastníka řízení bránit zpřístupnění svých spisů účastníka řízení jiným účastníkem řízení.

96 Navíc je v každém případě třeba poukázat na to, že projednávaná věc se týká žádosti o přístup ke spisům účastníka řízení vztahujícím se k soudnímu řízení, které bylo v okamžiku podání příslušné žádosti již ukončeno. Naproti tomu závěry citované výše v bodě 93 byly vysloveny v souvislosti se zpřístupněním písemností vztahujících se k probíhajícím soudním řízením. Je přitom třeba poznamenat – aniž je nutné se vyjadřovat k rozsahu práva každého účastníka řízení volně disponovat se svými vlastními spisy účastníka řízení v tom smyslu, že by dotyčnému účastníkovi umožňovalo bránit veškerému zpřístupnění obsahu jeho vlastních spisů účastníka řízení – že takové právo má po ukončení soudního řízení v každém případě svá omezení. Po ukončení soudního řízení jsou totiž argumenty obsažené v daných spisech účastníka řízení již veřejně přístupné, přinejmenším ve formě shrnutí, neboť jejich obsah byl případně diskutován v průběhu veřejného jednání a případně rovněž převzat v rozsudku, jímž bylo řízení ukončeno (v tomto smyslu viz rozsudek API v. Komise, bod 41 výše, EU:T:2007:258, bod 106). Navíc může být obsah spisů účastníka řízení členského státu reflektován ve spisech účastníka řízení vypracovaných unijním orgánem pro účely téhož řízení, byť jen ve formě shrnutí nebo prostřednictvím argumentů vznesených jako odpověď orgánu. Případné zpřístupnění vlastních spisů účastníka řízení tímto orgánem proto do jisté míry může zpřístupnit obsah spisů účastníka řízení dotyčného členského státu.

97 Dále, pokud jde v projednávaném případě o spisy účastníka řízení vypracované členským státem, je namístě připomenout, že čl. 4 odst. 5 nařízení č. 1049/2001 stanoví, že členský stát může požádat orgán, aby nezveřejňoval dokument pocházející z tohoto členského státu bez jeho předchozího souhlasu. Podle judikatury tak toto ustanovení členskému státu umožňuje podílet se na rozhodnutí, které má orgán přijmout, a zavádí za tímto účelem rozhodovací proces k určení toho, zda hmotněprávní výjimky stanovené v odstavcích 1 až 3 článku 4 brání přiznání přístupu k dotyčnému dokumentu (rozsudek Německo v. Komise, bod 40 výše, Sb. rozh., EU:T:2012:75, bod 31; v tomto smyslu viz rovněž rozsudek Švédsko v. Komise, bod 39 výše, EU:C:2007:802, body 76, 81, 83 a 93). Toto ustanovení sice nepřiznává dotyčnému členskému státu právo všeobecného a bezpodmínečného veta, na jehož základě by členský stát mohl podle svého volného uvážení bránit zpřístupnění dokumentů pocházejících z tohoto členského státu, které jsou drženy orgánem (rozsudek Švédsko v. Komise, bod 39 výše, EU:C:2007:802, bod 75), avšak umožňuje mu podílet se na rozhodnutí o udělení přístupu k příslušnému dokumentu, a to i tehdy, když se jedná o spisy účastníka řízení vypracované pro účely soudního řízení.

98 Zadruhé Komise tvrdí, že by čl. 15 odst. 3 čtvrtý pododstavec SFEU i zvláštní pravidla upravující přístup k soudním dokumentům byly zbaveny veškerého smyslu a obcházeny, kdyby měl být připuštěn přístup ke spisům účastníka řízení vypracovaným členským státem pro účely soudního řízení. Bylo by pak totiž možné systematicky žádat od Komise přístup ke kopiím všech dokumentů předaných jí v rámci jakéhokoli soudního řízení, přestože by soud musel přístup k nim odepřít. Vedle toho, že by tím byla obcházena zvláštní pravidla, by samotná existence práva na přístup ke spisům účastníka řízení ostatních účastníků řízení závisela v jednotlivých případech na tom, zda se Komise účastní soudního řízení, což by bylo v rozporu se systémem tvořícím základ těchto ustanovení.

99 Předně je třeba odmítnout argument Komise vycházející z obcházení zvláštních pravidel upravujících přístup k dokumentům vztahujících se k soudním řízením.

100 V této souvislosti je třeba připomenout, že v souvislosti se spisy účastníka řízení Komise bylo již zajisté rozhodnuto, že není-li soudní řízení ukončeno, opomíjelo by zpřístupnění uvedených spisů účastníka řízení zvláštní povahu této kategorie dokumentů a vedlo by ke vztažení zásady transparentnosti na podstatnou část soudního řízení, což by mělo za důsledek, že vyloučení Soudního dvora z okruhu orgánů, na něž se v souladu s čl. 15 odst. 3 čtvrtým pododstavcem SFEU vztahuje zásada transparentnosti, by bylo z velké části zbaveno svého užitečného účinku (v tomto smyslu viz rozsudek Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše, EU:C:2010:541, bod 95). Bylo již také rozhodnuto, že ani statut Soudního dvora, ani jednací řády unijních soudů neupravují právo třetích osob na přístup ke spisům účastníka řízení předloženým soudu v rámci soudních řízení (rozsudek Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše, EU:C:2010:541, bod 99).

101 Z téže judikatury ovšem plyne, že úvahy citované výše v bodě 100 nemohou vést k nepoužitelnosti ustanovení nařízení č. 1049/2001 na žádost o přístup ke spisům účastníka řízení vztahujícím se k soudnímu řízení.

102 K úvahám citovaným výše v bodě 100 bylo totiž přihlédnuto při výkladu výjimky týkající se ochrany soudního řízení, stanovené v čl. 4 odst. 2 druhé odrážce nařízení č. 1049/2001 (v tomto smyslu viz rozsudek Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše, EU:C:2010:541, body 94, 95, 99, 100 a 102), což nevyhnutelně znamená, že tyto úvahy nijak nebrání použití uvedeného nařízení. Je přitom třeba poukázat na to – ačkoli Komise tvrdí opak – že vzhledem k bodům 72, 73 a 81 tohoto rozsudku jsou tytéž závěry platné i v kontextu žádosti o přístup ke spisům účastníka řízení členského státu.

103 Také je třeba připomenout, že i když účelem nařízení č. 1049/2001 je přiznat veřejnosti co možná nejširší právo na přístup k dokumentům orgánů, podléhá toto právo nicméně s ohledem na výjimky stanovené v článku 4 tohoto nařízení některým omezením z důvodu veřejného nebo soukromého zájmu (rozsudky ze dne 28. června 2012, Komise v. Éditions Odile Jacob, C-404/10 P, Sb. rozh., EU:C:2012:393, bod 111, a Komise v. Agrofert Holding, C-477/10 P, Sb. rozh., EU:C:2012:394, bod 53). Jak z čl. 15 odst. 3 čtvrtého pododstavce SFEU, tak z nařízení č. 1049/2001 navíc vyplývá, že omezení uplatnění zásady transparentnosti ve vztahu k soudní činnosti sledují stejný účel spočívající v zaručení toho, aby výkon práva na přístup k dokumentům orgánů nenarušoval ochranu soudního řízení (v tomto smyslu viz rozsudek Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše, EU:C:2010:541, bod 84).

104 Na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, může tedy ochrana soudního řízení být případně zajištěna uplatněním výjimky stanovené v čl. 4 odst. 2 druhé odrážce nařízení č. 1049/2001, přičemž podle judikatury lze při výkladu výjimky týkající se ochrany soudního řízení přihlížet ke skutečnosti, že ve zvláštních pravidlech pro unijní soudy neexistuje právo třetích osob na přístup ke spisům účastníka řízení předloženým těmto soudům v rámci soudních řízení (v tomto smyslu viz rozsudek Švédsko a další v. API a Komise, bod 15 výše, EU:C:2010:541, bod 100).

105 Zahrnutí sporných spisů účastníka řízení do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001 tudíž nevede k narušení cíle zvláštních pravidel upravujících přístup k dokumentům vztahujícím se k soudním řízením.

106 Tento závěr je mimoto podepřen skutečností, že Soudní dvůr již rozhodl, na základě kodexu chování ohledně přístupu veřejnosti k dokumentům Rady a Komise (Úř. věst. 1993, L 340, s. 41), že z práva každého na to, aby byl spravedlivě vyslechnut nestranným soudem, nelze dovodit, že soud, jemuž byl spor předložen, je nutně pouze on sám oprávněn poskytnout přístup k písemnostem daného soudního řízení, a to tím spíše že rizika ohrožení soudcovské nezávislosti jsou dostatečně zohledněna uvedeným kodexem a soudní ochranou na úrovni Unie, pokud jde o akty Komise přiznávající přístup k dokumentům, které má Komise v držení (rozsudek ze dne 11. ledna 2000, Nizozemsko a van der Wal v. Komise, C-174/98 P a C-189/98 P, Recueil, EU:C:2000:1, body 17 a 19). Při neexistenci zvláštních ustanovení k tomuto účelu tedy nelze připustit, že by působnost nařízení č. 1049/2001 mohla být omezena z toho důvodu, že ustanovení statutu Soudního dvora a jednacích řádů unijních soudů neupravují přístup třetích osob k dokumentům (rozsudek API v. Komise, bod 41 výše, EU:T:2007:258, bod 89; v tomto smyslu viz obdobně i rozsudek ze dne 7. prosince 1999, Interporc v. Komise, T-92/98, Recueil, EU:T:1999:308, body 37, 44 a 46).

107 Dále k tvrzení Komise, že v důsledku takového zahrnutí by došlo k povolení žádostí o přístup ke všem dokumentům předaným Komisi unijními soudy, včetně nejen všech spisů účastníka řízení všech účastníků řízení, ale i protokolů z jednání, je třeba poukázat na to, že závěr učiněný výše v bodě 83, podle kterého spisy účastníka řízení členského státu předané orgánu v rámci soudního řízení nejsou z povahy věci vyloučeny z oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001, nemá žádný vliv na otázku odlišnou, a sice zda i akty vyhotovené samotným soudem a předané orgánu v rámci soudního řízení spadají do oblasti působnosti uvedeného nařízení. S ohledem na to, že předmětem projednávaného sporu je vzhledem k jedinému žalobnímu důvodu vzneseného žalobcem jen posouzení legality rozhodnutí Komise odepřít mu přístup ke sporným spisům účastníka řízení, není přitom namístě, aby Tribunál v projednávaném případě rozhodoval o otázce, zda by se nařízení č. 1049/2001 uplatnilo i na jiné dokumenty předané orgánu v rámci soudního řízení, jako například zejména na protokoly z jednání. Podle judikatury totiž nemůže unijní soud rozhodovat *ultra petita* (rozsudky ze dne 14. prosince 1962, Meroni v. Vysoký úřad, 46/59 a 47/59, Recueil, EU:C:1962:44, s. 801, a ze dne 28. června 1972, Jamet v. Komise, 37/71, Recueil, EU:C:1972:57, bod 12).

108 Kromě toho k argumentu Komise, podle kterého by zahrnutí spisů účastníka řízení ostatních účastníků soudního řízení do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001 vedlo k otevření přístupu ke všem dokumentům všech účastníků řízení a k závislosti samotné existence takového práva na přístup na účasti Komise na dočteném soudním řízení, je třeba připomenout, že podle judikatury citované výše v bodě 106 nemůže při neexistenci zvláštních ustanovení k tomuto účelu být působnost nařízení č. 1049/2001 omezena z toho důvodu, že ustanovení statutu Soudního dvora a jednacích řádů unijních soudů neupravují právo třetích osob na přístup k dokumentům. Za těchto podmínek, aniž je s ohledem na úvahy rozvedené v bodě 107 dotčena otázka – odlišná od otázky vznesené v projednávané věci – zahrnutí všech spisů účastníka řízení vypracovaných kterýmkoli účastníkem řízení v rámci jakéhokoli soudního řízení do působnosti práva na přístup k dokumentům, je třeba dospět k závěru, že skutečnost, že případný přístup k takovým spisům účastníka řízení by v případě žádosti podané k danému orgánu závisel na účasti tohoto orgánu na dotčeném soudním řízení, nemůže omezit oblast působnosti nařízení č. 1049/2001. Tato závislost by totiž byla jen důsledkem neexistence zvláštních ustanovení upravujících před unijními soudy přístup třetích osob ke spisům účastníka řízení vypracovaným pro účely soudních řízení.

109 Konečně k tvrzení Komise, že by žádosti o přístup ke spisům účastníka řízení členského státu měly být zasílány Soudnímu dvoru nebo členskému státu, který je autorem daných spisů účastníka řízení, je třeba ohledně případné povinnosti zaslat žádost o přístup ke sporným spisům účastníka řízení Soudnímu dvoru poukázat na to, že podle judikatury citované výše v bodě 106 nelze z práva každého na to, aby byl spravedlivě vyslechnut nestranným soudem, dovodit, že soud, jemuž byl spor předložen,

je nutně pouze on sám oprávněn poskytnout přístup k písemnostem daného soudního řízení. Podle ustanovení nařízení č. 1049/2001 lze přitom žádost o přístup k dokumentům, které má v držení Komise, zaslat Komisi, jsou-li splněny podmínky pro uplatnění uvedeného nařízení.

110 Ohledně případné povinnosti podat žádost členskému státu, který je autorem sporných spisů účastníka řízení, je třeba podotknout, že přijetím nařízení č. 1049/2001 zrušil unijní zákonodárce pravidlo autora, podle kterého platilo, že byla-li autorem dokumentu drženého orgánem třetí osoba, musela být žádost o přístup k dokumentu zaslána přímo autorovi tohoto dokumentu (rozsudky Švédsko v. Komise, bod 39 výše, EU:C:2007:802, bod 56, a Německo v. Komise, bod 40 výše, EU:T:2012:75, bod 28), což Komise ostatně nepopírá.

111 Na rozdíl od toho, co poznamenala Komise na jednání, mimoto platí, že taková povinnost podat žádost členskému státu, který je autorem sporných spisů účastníka řízení, nemůže plynout ani z čl. 15 odst. 3 čtvrtého pododstavce SFEU, který nelze – jak plyne z úvah rozvedených výše v bodě 81 – vykládat tak, že by v souvislosti s přístupem ke spisům účastníka řízení vypracovaným pro účely soudního řízení znovu zaváděl pravidlo autora. Vedle skutečnosti, že citované ustanovení neobsahuje v této souvislosti žádné výslovné pravidlo, totiž z úvah rozvedených výše v bodě 81 vyplývá, že z daného ustanovení ani z povahy dotčených spisů účastníka řízení neplyne povinnost rozlišovat – pro účely jejich zahrnutí do působnosti práva na přístup k dokumentům – mezi spisy účastníka řízení pocházejícími od Komise a spisy účastníka řízení pocházejícími od členského státu.

112 S ohledem na výše uvedené je třeba – na rozdíl od toho, co uvádí Komise, a bez nutnosti zabývat se ostatními argumenty, které v tomto ohledu vznesl žalobce – konstatovat, že sporné spisy účastníka řízení nepředstavují dokumenty Soudního dvora, které by z tohoto důvodu byly vzhledem k ustanovením čl. 15 odst. 3 čtvrtého pododstavce SFEU vyloučeny z působnosti práva na přístup k dokumentům, potažmo z oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001.

113 S ohledem na všechny výše rozvedené úvahy, a zejména na závěry učiněné výše v bodech 48 a 83 je nutno konstatovat, že Komise tím, že v rozhodnutí ze dne 3. dubna 2012 dospěla k závěru, že sporné spisy účastníka řízení nespadají do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001, porušila čl. 2 odst. 3 tohoto nařízení.

114 Je proto třeba přijmout jediný žalobní důvod, potažmo vyhovět návrhu na zrušení rozhodnutí ze dne 3. dubna 2012 v rozsahu, v němž jím byl žalobci odepřen přístup ke sporným spisům účastníka řízení.

K nákladům řízení

115 Zaprvé v souvislosti s náklady řízení vynaloženými žalobcem a Komisí stanoví čl. 87 odst. 2 jednacího řádu, že účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, se uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Podle čl. 87 odst. 3 jednacího řádu může ovšem Tribunál rozdělit náklady mezi účastníky řízení nebo rozhodnout, že každý z nich nese vlastní náklady, pokud jsou k tomu dány výjimečné důvody. Kromě toho podle čl. 87 odst. 6 jednacího řádu platí, že není-li ve věci vydáno rozhodnutí, o nákladech řízení rozhodne Tribunál dle volného uvážení.

116 V projednávaném případě Tribunál výše v tomto rozsudku konstatoval, že žaloba se stala bezpředmětnou v rozsahu návrhu na zrušení rozhodnutí ze dne 16. března 2012, ovšem v rozsahu návrhu na částečné zrušení rozhodnutí ze dne 3. dubna 2012 jí bylo vyhověno.

117 Komise nicméně na jednání navrhla, aby v případě částečného zrušení rozhodnutí ze dne 3. dubna 2012 byla žalobci uložena povinnost nést vlastní náklady řízení, neboť jsou k tomu dány výjimečné důvody. Tento návrh odůvodnila tím, že žalobce na svých internetových stránkách uveřejnil žalobní odpověď, repliku a spis vedlejšího účastníka Švédského království, jakož i korespondenci, kterou si

ohledně tohoto uveřejnění vyměnili Komise a žalobce. Podle Komise porušil žalobce uveřejněním uvedených dokumentů týkajících se probíhajícího soudního řízení zásadu rovnosti zbraní a zásadu řádného výkonu spravedlnosti.

118 V této souvislosti je nutné připomenout, že podle pravidel, která upravují projednávání věcí před Tribunálem, jsou účastníci řízení chráněni proti zneužití procesních písemností (rozsudek ze dne 17. června 1998, Svenska Journalistförbundet v. Rada, T-174/95, Recueil, EU:T:1998:127, bod 135). Podle čl. 5 odst. 8 pokynů pro vedoucího soudní kanceláře Tribunálu nemůže žádná třetí osoba soukromého či veřejného práva nahlížet do soudního spisu ve věci nebo do procesních písemností bez výslovného svolení uděleného předsedou Tribunálu nebo, jedná-li se o dosud probíhající řízení, předsedou soudního kolegia, které věc projednává, po vyslechnutí účastníků řízení, přičemž toto svolení může být uděleno pouze na základě písemné žádosti, kterou musí doprovázet podrobné odůvodnění oprávněného zájmu na nahlédnutí do soudního spisu.

119 Toto ustanovení odráží obecnou zásadu řádného výkonu spravedlnosti, podle které mají účastníci řízení právo hájit svoje zájmy nezávisle na všech vnějších vlivech, zejména na vlivu veřejnosti (rozsudek Svenska Journalistförbundet v. Rada, bod 118 výše, EU:T:1998:127, bod 136). Z toho plyne, že účastník řízení, kterému je poskytnut přístup k procesním písemnostem ostatních účastníků řízení, může využít tohoto práva pouze za účelem obhajoby své věci s vyloučením jakéhokoliv jiného účelu, jako například účelu vyvolání veřejné kritiky argumentace ostatních účastníků řízení v dané věci (rozsudek Svenska Journalistförbundet v. Rada, bod 118 výše, EU:T:1998:127, bod 137).

120 Úkon v rozporu s touto zásadou představuje podle judikatury zneužití práva, ke kterému lze přihlédnout při rozdělování nákladů řízení z výjimečných důvodů podle čl. 87 odst. 3 jednacího řádu (v tomto smyslu viz rozsudek Svenska Journalistförbundet v. Rada, bod 118 výše, EU:T:1998:127, body 139 a 140).

121 V projednávaném případě není sporu o tom, že žalobce uveřejnil jednak některé písemnosti vztahující se k projednávané věci, mimo jiné svou repliku a žalobní odpověď Komise, a jednak korespondenci, kterou si ohledně tohoto uveřejnění vyměnili účastníci řízení, konkrétně dopis, kterým Komise požádala žalobce o odstranění dvou výše uvedených spisů účastníka řízení z jeho internetových stránek, a jeho odpověď na tento dopis. Komise navíc tvrdí, že žalobce uveřejnil i spis vedlejšího účastníka Švédského království, což žalobce nepopřel.

122 Je také nesporné, že s písemnostmi žalobce uveřejnil i své komentáře. Uveřejnění žalobní odpovědi a jeho repliky tak doprovázel stručný příspěvek, podle kterého Komise nadále odepírá žalobci přístup ke sporným spisům účastníka řízení. V replice žalobce údajně „rozebral“ argumentaci Komise v tomto ohledu. K uveřejnění korespondence zmíněné výše v bodě 121 došlo v příspěvku žalobce nadepsaném „Komise chce zakázat uveřejnění spisů účastníka řízení, týkajících se uchovávání údajů, na internetu“. V tomto příspěvku, vyznívajícím relativně kriticky, se mimo jiné píše, že odepření přístupu ke sporným spisům účastníka řízení žalobci ze strany Komise je v „evidentním rozporu“ s judikaturou Soudního dvora a že se Komise brání tomu, aby „její zoufalá snaha udržet tajemství“ vyšla veřejně najevo. U obou příspěvků mohou čtenáři zanechávat své komentáře, což u druhého z výše zmíněných příspěvků vedlo k uveřejnění několika velmi kritických poznámek na adresu Komise.

123 Je přitom třeba konstatovat, že skutečnost, že žalobce na internetu uveřejnil žalobní odpověď Komise a korespondenci týkající se tohoto uveřejnění, představuje zneužití procesních písemností předaných žalobci v rámci tohoto řízení ve smyslu judikatury citované výše v bodě 118.

124 Žalobce totiž tímto uveřejněním využil svého práva na přístup k písemnostem Komise vztahujících se k tomuto řízení k jiným účelům než k hájení svých zájmů v rámci tohoto řízení, čímž zasáhl do práva Komise hájit svoje zájmy nezávisle na všech vnějších vlivech. K posledně uvedenému závěru je třeba

dospět tím spíše, že k uveřejněnému příspěvku – jak plyne z bodu 122 tohoto rozsudku – byla čtenářům poskytnuta možnost zanechávat komentáře, což vedlo k uveřejnění několika kritických poznámek na adresu Komise.

125 Žalobce navíc poté, co byl dopisem Komise požádán o odstranění spisů účastníka řízení ze svých internetových stránek, tyto dokumenty na svých internetových stránkách ponechal.

126 S ohledem na judikaturu citovanou výše v bodě 120 je proto třeba dospět k závěru, že uveřejnění písemností Komise na internetu, které je v rozporu se zásadami, na něž bylo poukázáno výše v bodech 118 a 119, představuje zneužití práva, ke kterému lze přihlédnout při rozdělování nákladů řízení z výjimečných důvodů podle čl. 87 odst. 3 jednacího řádu.

127 S ohledem na výše uvedené budou okolnosti projednávaného případu správně zohledněny tím, že se Komisi uloží povinnost nést vlastní náklady řízení a nahradit polovinu nákladů řízení vynaložených žalobcem.

128 Zadruhé v souvislosti s náklady řízení vynaloženými vedlejšími účastníky řízení stanoví čl. 87 odst. 4 první pododstavec jednacího řádu, že členské státy, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady. Finská republika a Švédské království proto ponesou vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (druhý senát)

rozhodl takto:

1) Rozhodnutí Evropské komise ze dne 3. dubna 2012, kterým byl Patricku Breyerovi odepřen úplný přístup k dokumentům týkajícím se provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/24/ES ze dne 15. března 2006 o uchovávání údajů vytvářených nebo zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí a o změně směrnice 2002/58/ES Rakouskou republikou a k dokumentům vztahujícím se k věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 29. července 2010, Komise v. Rakousko (C-189/09), se v rozsahu, v němž jím byl odepřen přístup ke spisům účastníka řízení předloženým Rakouskou republikou v rámci uvedené věci, zrušuje.

2) O návrhu na zrušení rozhodnutí Komise ze dne 16. března 2012, kterým byla zamítnuta P. Breyerem předložená žádost o poskytnutí přístupu k jejímu právnímu stanovisku týkajícímu se směrnice 2006/24, již není důvodné rozhodovat.

3) Komise ponese vlastní náklady řízení a nahradí polovinu nákladů řízení vynaložených P. Breyerem.

4) Finská republika a Švédské království ponesou vlastní náklady řízení.

Martins Ribeiro Gervasoni Madise

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 27. února 2015.

Podpisy.